

GAZETA HÂRTIBACIULUI

PUBLICAȚIE LUNARĂ A ASOCIAȚIEI „VALEA HÂRTIBACIULUI” ÎN COLABORARE CU PRIMĂRIA ORĂȘULUI AGNITA

„Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” Marcu, 10.44 NUMĂRUL 112, SEPTEMBRIE 2015
APARE LA AGNITA - PREȚ: 1 LEU

Din SUMAR

De la Poliție ...

- pag. 2

Uneori, amintirile triste ale trecutului îndepărtat...

- pag. 2

DUET MUZICAL - COREGRAFIC LA AGNITA

- pag. 2

LUNGUL ȘI NESFÂRȘITUL DRUM AL MOCANȚEI HÂRTIBĂCENILOR

- pag. 3

În mai bine de o oră începe parada

- pag. 4

ORTODOXIA PE VALEA HÂRTIBACIULUI

- pag. 5, 6

Întrebări frecvente: Ne este viața dirijată sau condusă?

- pag. 5

Sfântul Ioan Gură de Aur, „Viața ca o piesă de teatru”

- pag. 5

Ce simbolizează semnul Crucii săvârșit de credincioși?

- pag. 5

INTREBARI

NICU GANEA

- pag. 5

DUHOVNICUL - OMUL LUI DUMNEZEU

- pag. 6

Sfântul Ioan Gură de aur – dascăl și păstor de suflete

- pag. 6

Folclor

Cules de Mircea Drăgan Noiștețeanu

- pag. 7

Destin

Francisc Lorinczi

- pag. 7

GREIERELE ȘI FURNICA

Angelica Banu

- pag. 7

Plâns

Ioan Gligor Stopiță

- pag. 7

Viața în intersecție

Dan Herciu

- pag. 7

Prin țintirim – în viitor, S.F.

Nicu Ganea

- pag. 7

Tatiana

- pag. 7

REÎNTÂLNIRE DUPĂ 50 DE ANI

Absolvenții Liceului din Agnita, promoția 1965 s-au reîntâlnit pentru a X-a oară, în școala pe care au părăsit-o în urmă cu 50 de ani, când, tineri și plini de speranțe, au pornit pe cărările vieții să-și împlinească visele și când s-au angajat să se revadă din cinci în cinci ani.

Bucuria revederii a fost deplină, amintirile au revenit, glumele pe seama părului alb ori a burții, n-au supărat pe nimeni și discuțiile despre carieră au fost înlocuite cu mândria de a se lăuda cu nepoții.

În Liceu, devenit acum Colegiul Tehnic „August Treboniu Laurian” au fost întâmpinați de Directorul Mirela Petruț care, în calitate de gazdă și în lipsa altor foști profesori, ce n-au putut participa, a strigat catalogul.

Prezența la întâlnire a fost peste așteptările organizatorilor, la strigarea catalogului răspunzând

FLORI ȘI EMOȚII

Prima zi de școală a început cu multe emoții. Prichindeii clasei începătoare de la Gimnaziul AT Laurian, Școala 3 îl au ca învățător pe dascălul Ioan Sârbu și speră ca pe lângă lecțiile cuprinse în programa școlară vor învăța și să joace

Noi le dorim SUCCES!

„prezent” 35 din cei 45 de foști colegi care au fost invitați.

Îmbrățișările au fost completate cu câte un pahar de șampanie, menit să reîmprospăteze memoria și să crească buna dispoziție.

După întâlnirea de la liceu, îmbrăcați în ținute de gală, s-au distrat la restaurant, uitând de sfatul medicilor, retrăind bucuriile tinereților. Cei mai viguroși și fără alte probleme, au avut chef să se distreze în continuare și a doua zi au continuat petrecerea.

Îmbrățișările de despărțire au fost completate de promisiunea revederii în 2020. Să fie pe voia lor și să fie sănătoși pentru a retrăii această bucurie.

Principalii vinovați pentru reușitele și nereușitele acestui minunat eveniment au fost Celica Cioca, Ana Barbu și Stelică Naicu, pe a căror experiență se bazează colegii să beneficieze și la întâlnirile ce vor mai urma.

I. Bârsan

UN GEST NOBIL

A devenit tradiție ca în preajma zilei de 13 septembrie „Ziua Pompierilor din România”, Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Cpt Dumitru Croitoru” din Sibiu, să organizeze slujbe religioase de pomenire pentru colegii lor care au trecut la cele veșnice.

Două grupe de la ISU Sibiu conduse de Inspectorul Șef, Colonel Laurențiu – Cosmin Balcu și Inspectorul

Șef Adjunct, Colonel Virgil Giurgiu s-au deplasat la Agnita unde s-au rugat pentru pomenirea foștilor colegi Wilhelm Grenner din Agnita și Vasile Andrei din Coveș.

Este gestul firesc al oamenilor cu suflet nobil care, dedicându-și viața pentru a le fi de ajutor semenilor nu-i uită pe cei care le-au fost alături.

I. Bârsan

Uneori, amintirile triste ale trecutului îndepărtat...

Ne urmăresc chiar și dincolo de moarte, dară-mi-te între pereții unei case bătrâne, precum cea cunoscută de mine, situată în vatra unui multiseclar sat al Mărginimii Sibiului. Pentru că acea casă, frumoasă prin simplitatea și ineditul ei arhitectural irepetabil, mai păstrează, încă, mărturiile primilor ei locatari. Chiar și încrustăturile de pe grinzile masive de stejar din camera de fală a țaranului român și vrednic, denumită tradițional „camera dinainte”. Ca și scrijirurile de pe stâlpii de susținere ai pridvorului de la intrarea în tindă ei.

Această convingere, a nemuritoarelor amintiri din trecutul îndepărtat, avea să-mi fie întărită și de spusele unei țărăncuțe tare frumușică, fiică de oieri înstăriți. Ea mi-a arătat, parcă într-un fel de ascunsă tănuire, un tablou între ale căror rame înnegrite și cioplite cu briceagul, stătea, înmărmurit și bățos, chipul unui bărbat mustăcios. Sub portretul lui, exagerat de stilat și de colorat în alb și roșu, cineva, cândva, cu scrisul greoi al creionului chimic, trecuse numele aceluși om care inspira, deopotrivă, frică, teamă și respect. Determinându-te, parcă, să ei poziția de drept în fața feței lui inexpressive. Cu ochii mult prea vioi și sclipitori de treji ca să poată fi adevărați! Însă care te urmăreau, din tablou, peste tot, indiferent în care colț al încăperii te-ai fi aflat.

Așa mândru și fălos precum era, cu vestonul militar plin de tot felul de decorații și medalii, evident că nu putea fi un locatar din spița foștilor stăpâni ai acelei case. Aceasta fiind mult prea sărăcicioasă față de ținuta lui deosebit de mândră. Așadar, părea că este, mai degrabă, un străin de viță nobiliară din-tr-o altă țară, ca și din alte vremuri. Dar, cu siguranță, dintr-un alt neam. Mai de soi. Nu din cel românesc. După arătare și scrisul de pe tablou nu putea fi decât împăratul Franz Joseph al Austriei (n. 2 dec.1848 - d. 21 nov.1916). Numai că țaranul român ardelean, neștiutor de prea multă carte, i-a pocit numele. Fie întâmplător, fie voit, scriindu-l: „Franț Ioșka”. Deci, nu cel corect și neaș austriac și imperial. Bietul nostru țaran român ardelean gândind că sub sceptrul aceluși năprasnic împărat se afla nu numai Țara Ardealului ci și Țara Ungurească, unde diminutivul prenumelui de Săvu (Iosif) este egal cu cel unguresc de Ioșka.

Așadar, era, precum spuneam, fălosul și mult prea temutul împărat al Imperiului Habsburgic. Numai că, ce să vezi, dragă cititorule, din luna de grație septembrie a anului 2015 și al „năvălirii” peste sârmana Europă a

popoarelor arabe și nord-africane!. Acea domnișoară-băciță la oile tati din stăna Munților Cindrelului (în vremea vacanțelor, iar în restul anului, studentă medicinistă la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu) - mi-a arătat și cealaltă față a amintitului tablou. Adică: reversul. Dosul lui, pe care am distins cu ușurință chipul cunoscut al viteazului domnitor Mihai Viteazul (n. 1558 - d. 9 august 1601). Cel ale cărei brave oștiri băteau crunt armatele plătite în aur ale grofilor și clericilor catolici, reformați și unitarieni maghiari și unguri, avându-l în fruntea lor pe arogant și extrem de șovinul și brutalul cardinal Andrei Bathory (n. 1563, Șimleul Silvaniei - d. 3 nov.1599, Șumuleu-Ciuc). În treacăit fie spus, un fel de Tokes Laszlo și Viktor Orban din zilele noastre. Acolo, pe Câmpia Șelimbărului, situată în chiar vecinătatea zidurilor de apărare ale Cetății Medievale a Sibiului, înregistrând o răsunătoare victorie. Cu precizarea că și atunci, precum și acum, era tot într-un miez de toamnă răcoroasă, însă a anului 1599.

Cred că nu trebuie să vă mai spun un amănunt de la sine înțeles! Acela că cele două imagini alăturate, ale aceluși tablou, explica nevoia, din mai totdeauna, a românului ardelean de a se adapta (acasă la el și nu în pribegie, prin țări străine) la vitregiile vremurilor mereu triste și nedrepte pentru neamul său! Bietul de el neștiind niciodată când pleacă în pribegie ai lui români pentru a face loc, de-a sila, străinilor de țară,

de credință și de neam! Acei neoameni cruzi, hrăpăreți și nemiloși din cale afară! Așa că, atunci când aceștia erau pe cale să năvălească peste adevărații băștinași din născare, din moși strămoși, întorcea în cui tabloul cu chipul lui Franț Ioșka, iar când reapeleau cei din neamul său, îl arăta privirilor pe Mihai Viteazul!

Notă: În curând (respectiv la sfârșitul lunii viitoare, octombrie 2015) se vor împlini 416 de ani de la victorioasa bătălie de pe câmpia Șelimbărului-sibian, urmată, câteva luni mai târziu, de intrarea triumfală a lui Mihai Viteazul în Alba Iulia și înfăptuirea celei dintâi uniri a tuturor provinciilor istorice românești. Inclusiv Transilvania, sub sceptrul său de părinte creștin și de voievod unificator de țară.

Peste numai trei ani, la 1 Decembrie 2018, se pare că vom cinști, cu mult fast, jubileul Sărbătorii Naționale a României, la împlinirea a 100 de ani (un secol) de la întemeierea României Mari. Mă îndoiesc că vom fi atât de uniți, precum suntem acum atât de tare dezbrinați, ca să putem onora cum se cuvine acel eveniment, irepetabil în istoria multimilenară a acestui neam! Și chiar dacă va fi să fie (precum nu cred să fie), se prea poate să mai avem, și atunci, în fruntea țării, un președinte nu de neam românesc, ci de neam nemțesc.

Fi-va el capabil, precum o făcură, cu patriotism și eroism, atât primul, cât și cel de-al doilea rege pe care i-a avut România, ambii de același neam cu el?! Și ce oameni cumiști și ce mari patrioți români au fost ei, în vremurile lor de restriște pentru țara cărmuită de ei! Atât Carol I (n. 20 aprilie 1839 - d. 10 oct.1914) și soția sa, Elisabeta (n. 29 dec. 1843 - d. 18 feb. 1916), cât și urmașii lor la tron: Ferdinand I de Hohenzollem-Sigmaringen (n. 24 aug. 1865 - d. 20 iulie 1927), cu a lui bună soție, Maria (n. 29 oct. 1875 - d. 18 iulie 1938)! De va fi așa, precum firec ar trebui să fie, s-ar aduce puțină alinare în inimile acestui mult prea trist și mereu neîndreptățit popor român!

Să sperăm că fi-va bine! Dar fi-va sau nu, până atunci, măcar puțină și bună Pace! Sau fi-va un ultim și năucitor Război?! Asta-i cea mai mare și înfricoșătoare dilemă care chinuie gândurile și sufletele miliardelor de oameni lucizi și realiști. Nu a pesimiștilor, a prăpăstioșilor și a războinicilor acaparatori!

Să recunoaștem că sunt gânduri teribile de înspăimântătoare și care, din păcate, nu le prea frământă puținătatea minții a bogaților și puternicilor acestei Lumi, atât de strămb tocmită și cărmuită!

Ioan Vulcan-Agnițeanul

De la Poliție ...

A venit toamna, s-au copt fructele și gospodarul își dichisește turburelul sau rachiul. Nu înainte de a-l degusta cu cei apropiați. Uneori, după o degustare prelungită, filmul vieții nu mai este așa clar. Condusul unui vehicul devine o aventură iar discuția cu o altă persoană poate degenera în altercație fără să ne dăm seama. E ceva ce putem înțelege. Ce nu putem înțelege este cum poți să faci moarte de om pentru fructele abia culese, care încă nu au început să emane aburii alcoolului.

La Țeline, pornind de la dreptul de proprietate asupra unei livezi și asupra fructelor pe care M. I. de 61 de ani din Sighișoara le culegea din această livadă, a avut loc o altercație între acesta și B.C.I. de 41 de ani din Țeline. În urma altercației B.C.I. l-a împuns pe M.I. cu o furcă în ochi acesta decedând aproape instantaneu, decesul fiind confirmat de echipajul S.M.U.R.D. ajuns la fața locului. Lui B.C.I. i-a fost întocmit dosar penal și a fost reținut pentru 30 de zile. Și toate acestea pentru câteva găleți de prune. Merită? Viața unui om e foarte importantă. Putem să o punem în balanță cu o mână de fructe? Cu o palmă de pământ? Cu viața altui om? Indiferent cine și cum este un om nu suntem noi cei care să-l evaluăm, să-l judecăm sau să-i devenim călău. Există o balanță pentru fiecare dintre noi și nu contează dacă mâna care o ține este lumească sau divină. Important este să știm că nu oricare dintre noi poate fi mâna care să țină acea balanță.

Mâna lumească care ține această balanță este Justiția. Care în cazul a trei minori din Agnita a decis ca aceștia să fie reținuți pentru 30 de zile sub acuzația de furt și furt calificat, în vederea trimeriei în judecată.

Tot Justiția va decide ce se va întâmpla cu cei care au sustras echipament electronic dintr-un autovehicul lăsat neasigurat pe o stradă din Agnita sau cu cei care, tot în Agnita, au sustras bunuri dintr-un imobil ai cărui proprietari erau la lucru dar a cărei ușă principală de acces nu era încuiată. Va decide pentru cei care le-au luat copiilor de la grădinița din Birghiș posibilitatea de a beneficia de mijloace moderne de învățare sustrăgând obiecte și bunuri electronice folosite la clasă. Sau pentru cei care au sustras un tronson de cale ferată în zona Alțina ignorând eforturile deosebite pe care iubitorii mocniței le fac pentru readucerea la viață a acesteia.

Mâna divină a înclinat balanța pentru Konkz Ioan de 65 de ani din Ocland județul Harghita și pentru Varga Sandomir de 38 de ani din Coveș. Konkz Ioan a fost găsit decedat, se pare datorită unei suferințe mai vechi, la stăna unde lucra decesul ne ridicând suspiciuni de moarte violentă. Varga Sandomir sfârâma boabe la un dispozitiv improvizat care i-a prins hainele și l-a tras în mecanism lucru ce a dus la moartea acestuia.

Dacă socotim orice accident ca Justiție divină atunci lucrătorii de la poliția rutieră încearcă să încline balanța spre viață ori de câte ori reușesc ca, în urma controalelor din trafic, să tragă pe dreapta conducătorii auto care în mod voit încălcă regulile de circulație. Ca de exemplu M. N. de 23 de ani din Movile, G. M. de 48 de ani din Ruja, M. I. A. de 28 de ani din Agnita, T. I. de 29 de ani din Rășinari și D. G. de 51 de ani din Constanța care au fost depistați, în urma controalelor rutiere, conducând autovehicule pe drumurile publice fără să aibă permis de conducere sau având permisul de conducere suspendat.

Că nu reușesc întotdeauna o dovedesc, din nefericire, accidentele care au loc pe Valea Hirtibaciului. Astfel pe DJ 106 în apropiere de Hosman T. I. de 57 de ani din Păuliș județul Arad, conducând un auto Skoda pe vreme de noapte și în condiții de ploaie, nu a văzut în timp util un șir de trei căruțe neșemnalizate lovind două dintre acestea. În urma impactului au rezultat două victime cu rani ce nu au necesitat, din fericire, internare. Nu a necesitat internare nici A. B. de 31 de ani din Coveș care în timp ce conducea prin Agnita un autoturism, fără să posede permis de conducere, a provocat un accident soldat mai mult cu pagube materiale. Deși a părăsit locul accidentului a fost depistat și urmează să fie tras la răspundere.

Către o viață decentă și civilizată încearcă să încline balanța toți polițiștii aflați la datorie pe Valea Hirtibaciului și care sunt ...

... Mereu alături de dumneavoastră!

DUET MUZICAL - COREGRAFIC LA AGNITA

O fanfară compusă din 46 de muzicieni tineri, cu vârste cuprinse între 14-21 de ani, au susținut un spectacol de mare ținută muzicală la Casa de Cultură „Ilarion Cocșiș” din Agnita.

Fanfara „Kreeisjungend Orchester”, din Luwigsburg - Germania a fost fondată la data de 18 noiembrie 1989 și este una din emblemele culturale ale zonei. Ea a susținut, numeroase turnee și concerte în Franța, Anglia, Ungaria, Italia, Cehia, Irlanda și Africa de Sud. În 2007, participând la Summer Band Festival, de pe insula Jeju din Coreea de Sud, orchestra a cucerit prin interpretarea sa și continentul Asiatic.

Pe lângă transmiterea unor cunoștințe muzicale aprofundate, precum și plăcerea de a concerta împreună, orchestra este un ambasador marcant al muzicii de fanfară, atât zonal cât și național, asigurând acestui gen muzical un loc bine meritat.

Aflată într-un turneu prin România orchestra a poposit și în orașul de pe Valea Hărtibaciului, oferindu-le agnițenilor un spectacol încântător sub conducerea muzicală a dirijorului Roland Haug.

Cei prezenți la spectacol au avut plăcerea să asculte o avalanșă de fragmente din muzica clasică, un potpouri din bucăți muzicale aparținând unor cunoscuți compozitori; Meredith Willson, Ferrer Ferran, Franco Cesarinii, A.G. Villoldo și alte celebrități. Din potpouri n-au lipsit fragmente din muzica românească; Rapsodia lui George Enescu, Sârba în Căruță sau Pe Mureș și pe Târnave, susținute cu aplauze ritmice de spectatorii încântați.

După fanfara germană concertul a fost continuat, în aceeași manieră, de o orchestră mai mică compusă din 4 instrumentiști și un solist vocal. După costume și după repertoriu, orchestra „Hermanstand 07 Sibiu” e ușor de

confundat cu o formație săsească. Membrii formației sibiene înființată în 2007 se numesc, Remus Toader - trompetist, Ioan Teofilat - tubă, Dan Oswaldt - claviaturi, Sorin Țerbea - solist vocal și conducătorul muzical Nelu Petcutrombon. Aplauzele spectatorilor au confirmat calitatea interpretărilor.

În replica la concertul de muzică clasică, agnițenii au adus pe scenă o suită de momente folclorice prezentate de: prichindeii din ansamblul „Hărtibaciul”, elevii Școlii Gimnaziale „G. D. Teutsch” care au jucat, Boereasca, Banu Mărăcine și Suită Hărtibăceană și bineînțeles de ansamblul „Cununa” al Casei de Cultură din Agnita.

Tinerii muzicieni germani au fost

impresionați de tablourile muzical-coregrafice, Viziuni străvechi și Sărbătoare în sat, în care jocurile populare li s-au alăturat soliști vocali, Ioana Bogdan, Petronela Sandu, Florin Părau și Florin Zamfir. Și mai impresionați au fost de orchestra Casei de Cultură, condusă de Nicolae Văștea care, în final, le-a oferit o dedicație muzicală, interpretând cu virtuozitate o suită de cântece populare, fără partituri.

A fost un spectacol deosebit, un spectacol care a avut nevoia de foarte puține cuvinte pentru a fi apreciat de spectatorii care s-au bucurat de prezența în Agnita a marii orchestre din Germania.

I. Bărsan

LUNGUL ȘI NESFÂRȘITUL DRUM AL MOCANIȚEI HÂRTIBĂCENILOR

Au trecut 120 de ani de când baronul Apor din Sighișoara a înființat, în 1895, Societatea Căilor Ferate Locale Sighișoara - Sibiu și a inițiat construirea liniei ferate înguste cu o lungime de 48 de km, care legau Sighișoara de Agnita și în 1898, numai după trei ani era dată în folosință.

În 1910 linia ferată este finalizată până la Sibiu, inclusiv Calea Vânătorilor, Cornățel - Vurpăr, devenind, cu cei 123 km, cea mai lungă linie ferată îngustă din România.

Timp de 70 de ani Micuțul sau Țugul cum era alintat, a fost principalul mijloc de transport pe cele două văi, Valea Apoldului și Valea Hârtibaciului. A transportat lemne, sfeclă, cereale, vite, mărfuri comerciale pentru Agnita și satele din zonă, poșta și mai ales oamenii care aveau treburi în orașele Sighișoara, Agnita și Sibiu. Șuiera scurt când trecea noaptea prin sate, trezind oamenii și contribuind la creșterea natalității și lung, ca un vaiet, când ducea cătanele în armată, mărind jalea mamelor și a mândruțelor. A fost

pentru istoria și cultura acestor locuri. Un mare iubitor de tradiții și cultură, Marius Halmaghi informează Asociația Valea Hârtibaciului, proaspăt înființată, despre intențiile administratorului și propune ca aceasta să solicite Direcției de Cultură a județului Sibiu, clasarea liniei ferate declarând-o potențial monument istoric. Directorul Vasile Crișan răspunde prompt solicitării și având dreptul clasării pe timp de un an, blochează distrugerea liniei ferate.

A urmat o cursă contra cronometru pentru clasarea definitivă a liniei de către Ministerul Culturii ca monument istoric.

Marius Halmaghi președintele asociației Ecomuzeul Regional Sibiu inițiază împreună cu asociația Valea Hârtibaciului, colectarea de semnături pentru salvarea liniei și peste 5000 de hârtibăceni și sibieni semnează pentru stoparea distrugerii. Curceanu Marius, în calitate de președinte al asociației Valea Hârtibaciului, bate de nenumărate ori drumul Agnita - București și la ușile

înființează A.D.I. „Consortiul de Dezvoltare Interregională Sibiu -Agnita” cu scopul de a prelua linia de la SAAF dar aceasta nu vrea să renunțe și acceptă doar o concesiune pentru care ADI să plătească o redevență timp de 29 de ani. Având promisiunea că transferul se va face mai repede, contractul de concesiune este acceptat.

Între timp Societatea Feroviară de Turism a valorificat la fier vechi potențialul turistic, adică locomotive și vagoane iar Consortiul e nevoit să cumpere de la negustorii de fier vechi patru vagoane nedistruse în totalitate. Ajutorul financiar pentru recuperarea acestora a venit de la Fundația Mihai Eminescu Trust.

La ora actuală Consortiul încearcă diferite modalități de a găsi finanțare pentru refacerea liniei ferate dar singurii care activează pe linie sunt voluntarii de la asociația „Prietenii Mocăniței”.

Înființată în vara anului 2008, asociația, al cărui președinte este Mihai Blotor, este formată din tineri cu spirit și suflet mare care în timpul liber repară vagoane, curăță linia de vegetație, înlocuiesc traverse, plimbă copiii cu motodrezina și mai ales organizează întâlniri și evenimente pentru atragerea de fonduri și conștientizarea factorilor de decizie pentru refacerea Mocăniței.

Un sprijin important l-au găsit în Marea Britanie, unde au văzut cum funcționează asemenea trenuri, au învățat cum se repară și întreține linia ferată și vagoanele dar în mod deosebit și-au câștigat admirația și prietenia unor asociații similare cu care colaborează. Acolo s-a înființat asociația SARUK, abreviere de la numele „Sibiu, Agnita, Railwai U.K. suport grup” ai cărui voluntari

au venit și au muncit la repararea liniei ferate dintre Cornățel și Hosman. Au o relație deosebită cu Daniel Morgan, președintele Federației Europene a Căilor Ferate Turistice și Muzeelor Feroviare și cu Paul Brummell ambasadorul Marii Britanii în România care l-au însoțit pe Mihai Blotor la Ministerul Transporturilor pentru transferul liniei către autoritățile locale ale județului Sibiu.

Lista activităților realizate de „Prietenii Mocăniței” e mult prea mare pentru a fi enumerate aici, ultima fiind în 26 și 27 septembrie când au organizat „Zilele Mocăniței”, un eveniment pe care vor să-l realizeze în fiecare an.

Cu această ocazie a fost organizată la pensiunea Ferma Animalelor de la Cornățel, o întâlnire a prietenilor mocăniței din România și din Marea Britanie unde au fost invitați factorii locali de decizie pentru transferarea dreptului de proprietate de la SAAF și SFT la autoritățile din județul Sibiu. La întâlnire au participat Paul Brummell ambasadorul Marii Britanii, Daniel Morgan președintele FEDECRAIL, reprezentanți ai Ministerului Transporturilor, Ionel Vișa președinte al Consortiului Mocănița, Valentin Aldea primarul comunei Roșia și mulți alți invitați. Din partea Consiliului Județean Sibiu nu a onorat nimeni invitația.

În expunerile lor, ambasadorul Marii Britanii și președintele FEDECRAIL i-au felicitat pe voluntarii sibieni și i-au încurajat să-și continue activitatea. Daniel Morgan a vorbit despre mocănițele din Ffestiniog și Wels Highland care au fost refăcute cu voluntari, cu sprijin politic și acum sunt o sursă importantă de venituri pentru zonele unde funcționează.

Cea mai plăcută activitate a fost în gara Cornățel unde, timp de două zile un vagon tras de o locomotivă cu aburi a șuierat din oră în oră și a bucurat peste 1000 de adulți, însoțiți de copii, emoționați de plimbarea cu Mocănița pe o distanță de 3,5 km. A fost cea mai elocventă demonstrație că aceasta este dorită și necesară pe Valea Hârtibaciului.

Cineva compara situația Mocăniței cu aceea a unu copil cu părinți vitregi care nici nu-l îngrijesc și nici nu-l dau spre adopție. Dacă iar putea iar vinde, dar nu pot și atunci îl lasă să cerșească.

Din păcate cei care îl iubesc și îi poartă grija, „Prietenii Mocăniței” și Consortiul nu-l pot adopta iar cei care au dreptul să-l adopte, respectiv Consiliul Județean Sibiu, nu-l vor. De ce să se complice? Poate la anul viitor.

I. Bârsan

artera care a îmbogățit viața materială și spirituală a acestei zone.

Apoi în 1965, având vocația distrugerii, comuniștii încep desființarea ei și legătura dintre Sighișoara și Agnita este întreruptă. Aceeași vocație îi determină și pe capitaliștii de după 1989 să porceadă la distrugerea ei.

În 1998, la 100 de ani de când a început să funcționeze, linia este preluată de SAAF (Societatea de Administrare a Activelor Feroviare) care, tot numai după 3 ani, în septembrie 2001, oprește definitiv activitatea pe linia ferată Sibiu - Agnita. Drumul Vânătorilor Cornățel - Vurpăr a fost închis în 1997.

În 2003 parcul rulant și o parte din clădiri sunt preluate de alt distrugător, respectiv Societatea Feroviară de Turism care trebuia să valorifice patrimoniul turistic al zonei și o face în stil țigănesc, adică, taie și vinde la fier vechi tot ce poate fi valorificat.

Nici SAAF-ul nu se lasă mai prejos și în 2006 informează Consiliul Județean Sibiu că linia ferată urmează să fie vândută la fier vechi, considerând că aceasta este cea mai deșteaptă soluție. Membrii C J Sibiu n-au nimic împotriva, Valea Hârtibaciului nefiind prea interesantă din punct de vedere economic și cam necunoscută pentru ei din punct de vedere turistic.

Dar n-a fost să fie pentru că s-au găsit sibieni cu minte și inimă care au acționat pentru salvarea acestui obiectiv important

ministerelor, cu memorii și documente justificative. Inginerul Mihai Blotor este solicitat să facă releveele construcțiilor, o activitate prin care acesta se îndrăgostește de Mocănița și nu o mai părăsește. Toate construcțiile de la Agnita la Sibiu sunt fotografiate de Marius Halmaghi și Ilarion Bârsan.

Memoriile însoțite de listele cu semnături, de relevee și fotografii, determină Ministerul Culturii să declare în mai 2007 linia ferată îngustă Sibiu - Agnita, monument istoric de cat B și aceasta nu mai poate fi distrusă de administrator.

Pentru reînvierea Mocăniței se

În mai bine de o oră începe parada

Continuare din numărul trecut

În jurul nostru se îngrămădește tot mai multă lume. Unele locuri sunt rezervate, se lasă bineînțeles cu bombăneli în românește, dar toată lumea se calmează repede în cel mai nemțesc stil. Sașii nu-s nemți, dar nici români, miturile-s de agățat în cui la un loc cu slămina. Lângă mine apare o familie de sași mai în vârstă, din Turnișor, care acum locuiește lângă Stuttgart și o familie mixtă, doar soțul sas. Mult mai târziu, fixând coperta *Vârstelor jocului. Strada cetății*, îmi voi da seama că domnul vesel și relaxat din dreapta mea, care vorbea germană cu fetița și românește cu soția, era un scriitor din Rupea, autorul uneia dintre cele mai duioase și amuzante cărți despre copilărie pe care am citit-o în ultimii ani. Încă un *joly* consumat! Personajele, copiii din carte, mișună acum chiar pe strada din fața noastră. Câteva rânduri mai jos, o doamnă îi explică fiicei, mai în engleză, mai în germană, depre cele "seven Transylvanian Seats". Au venit din State. Încet-încet tribuna se umple ochi și mă trezesc că, inventariind media de vârstă, sunt de departe cea mai tânără. Privirea celor care vânează un loc liber mă străpunge mai ceva ca un pumnal. Mă simt în plus, dar hotărâsc să nu mă dezlipesc de Geri. Unii bătrânei vin până în dreptul meu, îmi suflă în ceafă. Dau în final să mă ridic, dar Geri mă ține scurt de mână: *Dă-le pace, or întârziat, or venit numa cu un ceas jumate mai devreme.*

- Știi ce-i culmea? Că toți ne dau de ceasul morții, dar uită-te la copiluții aștia de țâță! I-o luat mama lor și i-o îmbrăcat în costume săsești, mici și dichisite, de parcă-s păpuși. Speră că peste cincizeci de ani copiii aștia or veni iară la întâlnire. Cine poate ști?

Costumul este cel mai evident mod prin care sașii își exprimă apartenența la comunitate și intră în atmosfera de sărbătoare. Cum făceau odinioară în fiecare zi de sărbătoare, când se adunau la dans sub teiul de lângă biserică. În Transilvania. La mii de kilometri distanță, sașii sunt conștienți de valoarea identității lor etnice și vor neapărat să o transmită mai departe, chiar și (sau mai ales) în contextul vieții lor germane, europene, multiculturală, de astăzi. Sașii au fost o minoritate etnică în România, dar nu au devenit germani nici în Germania. Așazisa *re-patriere* inițiată de statul german încă din timpul comunismului, în fapt o vânzare în care s-au plătit ca la târg pe fiecare cap de sas, nu a însemnat o regăsire, ci tocmai pierderea patriei. Cea mai mare traumă pe care a trăit-o comunitatea, după deportare. În urma lor, peisajul satelor săsești din Transilvania a rămas de izbeliște, un cimitir al rânduiei de odinioară. În Germania, au urmat mai bine de două decenii de pendulare între două spații, un exercițiu obositor de acomodare și în același timp rezistență la schimbare, la asimilare. Steagurile ce

îmbracă strada principală a orașului sunt sugestive pentru cât de departe și-au căutat sașii fericirea, dar și cât de aproape îi aduce pentru câteva zile apartenența la comunitate, nostalgia, iubirea.

Timp de patru zile, peste 20.000 de sași iau cu asalt străzile unui oraș medieval din Germania. Mai mulți decât locuiesc astăzi în toată România.

Cu aerul său medieval, Dinkelsbühlul e curtenitor și romantic ca o serenadă din vremea trubadurilor. Orașul de azi e de nerecunoscut față de oaza de liniște de ieri dimineață. Pentru că am ajuns mai devreme, ieri am cercetat la pas fiecare colț de stradă, rătăcind până târziu pe lângă zidurile cetății. Din turnul Bisericii Sf. Paul privești cum s-ar vedea din ceruri un rai pământesc: o cetate solidă cu turnuri și bastioane impunătoare, capodoperă a

exact asta sărbătoresc la Dinkelsbühl, în Germania: casa, comunitatea, patria. O patrie care dincolo de granițe înseamnă identitatea în care alege să locuiască fiecare.

Bine ați venit, orașul vă aparține! spunea ieri primarul Hammer la festivitatea de deschidere. Dintre toate orașele pitorești ale Germaniei, Dinkelsbühlul e alegerea ideală pentru întâlnirea sașilor, așa cum numai Transilvania putea fi mai firească. Farmecul său medieval rezonază cu amintirea bisericilor-cetăți din Transilvania natală. Situat între Bavaria și Baden-Württemberg, cele două landuri unde sașii sunt numeroși, Dinkelsbühlul pune la dispoziție o infrastructură turistică adecvată pentru a găzdui un eveniment care în doar patru zile îi dublează

romantice și mai liniștite orașe dintr-o Germanie tot mai cosmopolită și mai aglomerată. Germania nemților, a imigranților de toate felurile, a sașilor. De doi ani și a mea. Acolo unde în comunism sau imediat după au plecat toți ai noștri. Unde se gândea și tata să ajungă de fiecare dată când bătea pe poartă foaia scrisă nervos și apăsător „*Casă de vânzare*”. Asta se întâmpla cam o dată pe an. În toată copilăria mea, bătăile ciocanului pe poarta de cetate îmi ciopleau în inimă un verdict: *plecăm în Germania!* Germania de unde veneau încolonați armate de Gummibärchen și tablete de ciocolată, saci de jucării. Toate hainele primite de la unchi mei aveau un miros specific, ca și cum detergentul scump de dincolo le-ar fi impregnat definitiv mirosul unei alte lumi. De unde toate poveștile reluau parcă refrenul reclamei la modă când eram copil: *Titan Eis, altă viață!* Germania în care nu am vrut să ajung niciodată. *Sunt aici.*

Asta îmi demonstrează în primul rând mie că singurele bariere reale pe care le avem de cucerit sunt cele din noi înșine. Ediția de anul acesta a Întâlnirii de la Dinkelsbühl se desfășoară sub motoul *Heimat ohne Grenzen/Patrie fără granițe*. *Heimat* înseamnă patrie, țară sau loc natal și derivă din *Heim*, adică acasă, cămin, domiciliu. Nu întotdeauna cele două se suprapun. Toponimia reală nu e congruentă cu geografia simbolică pe care ne-o r e c o n f i g u r ă m

interior pe o hartă a sufletului.

Granițele sunt supratema întâlnirii de anul acesta. De câte feluri sunt granițele? Le avem pe cele administrative, între țări și regiuni, le avem pe cele invizibile, dintre noi, ce țin de mentalitate și de comportamentul social, avem propriile noastre granițe interioare. Astăzi, când identitatea națională și cea a grupului se trasează încă tot mai violent, ne putem impune un exercițiu metaforic de armonizare. Suntem înconjurați de culori, noi înșine putem atribui identității noastre etnice sau naționale o anumită culoare. E farmecul și bogăția lumii, a ceea ce suntem. De la Newton încoace, teoria modernă a culorilor pleacă de la observația că lumina conține toate culorile posibile. Suntem colorați și toți împreună suntem lumină.

- Heimat ohne Grenzen - Quatsch! Ich habe nur Grenzen ohne Heimat! / patrie fără granițe - aiurea! Eu am numai granițe fără patrie! Acasă nu m-au vrut, aici sunt frunză-n vânt.

Îmi spunea Manfred, unul dintre sașii pe care i-am întâlnit ieri la coadă la Baumstriezel. Vesel, glumeț, cu ochii sclipind a țuică asortată cu arșița de afară, mi se pare că exprima într-o doară sentimentul dezrădăcinării pe care îl cunosc mulți. Și totuși, și el, și mi ai asemenea, petrec astăzi la Dinkelsbühl.

Urmare în numărul următor.

Mihaela Kloos-Ilea

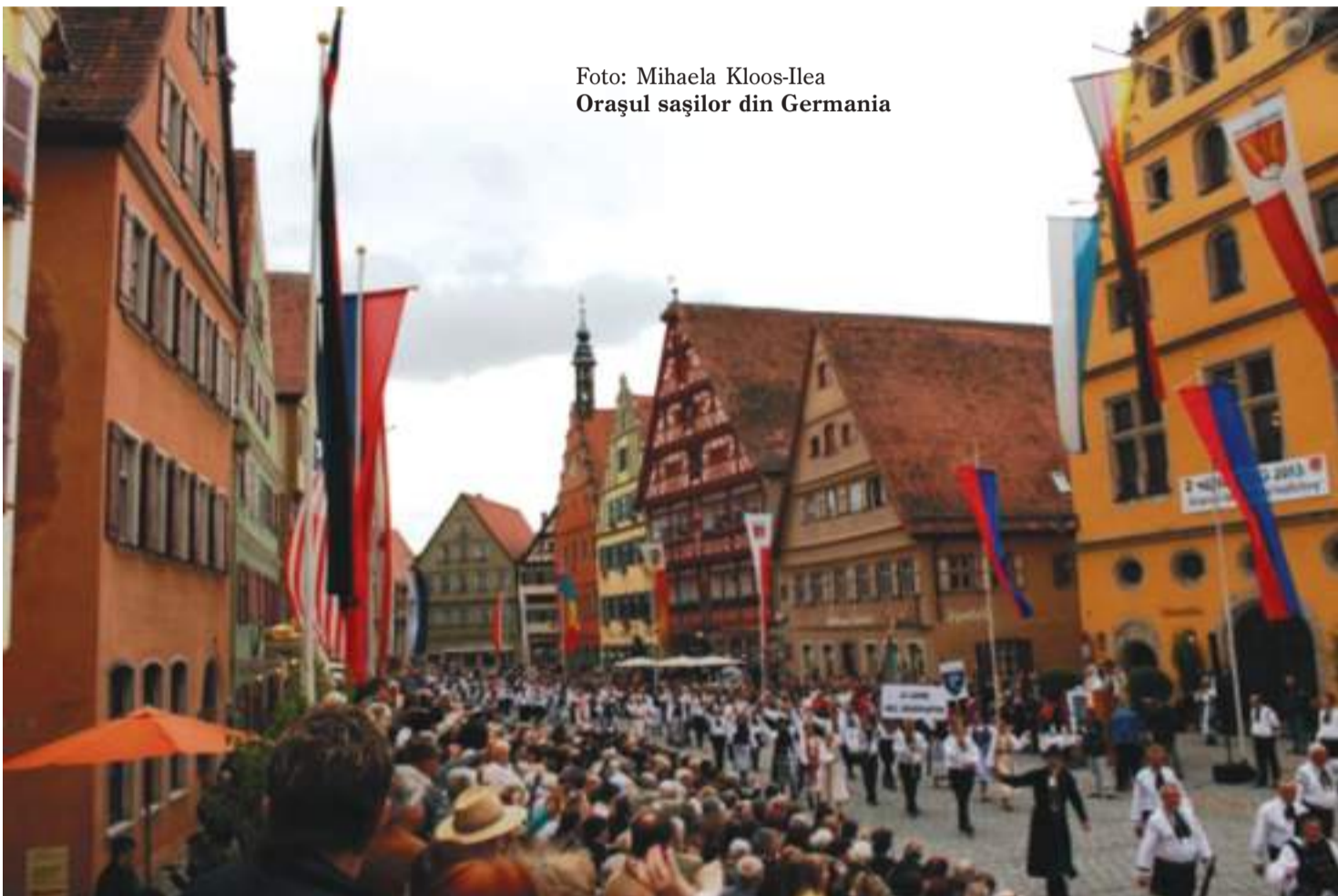

Foto: Mihaela Kloos-Ilea
Orașul sașilor din Germania

Evului Mediu, ghirlande de flori și petece de natură, o rețea de străzi înguste, pavate cu piatră cubică. În mod surprinzător, Dinkelsbühlul a scăpat intact din cele două Războaie Mondiale, astfel că toate edificiile istorice stau încă în picioare, zvelte și misterioase, așa cum au fost construite cu secole în urmă. În 1962, orașul a fost locația perfectă pentru filmul *Minunata lume a Fraților Grimm*. O viață molcomă, în case vechi de secole, toate la fel și fiecare unică în felul său. Deloc întâmplător, din 2001 Dinkelsbühlul este oraș înfrățit cu Sighișoara.

Din 1950 este o atracție turistică pe harta celebrului *Traseu romantic (Romantische Straße)*, un parcurs care străbate cele mai frumoase castele și fortificații din sudul Germaniei, între Würzburg și Füssen. Singurele sunete ce se auzeau ieri în interiorul centrului vechi erau cântecele păsărilor, murmurul înfundat al oamenilor și adierea vântului domol. Pe străzile înguste în care fiecare sunet se prelungește într-un ecou, simțea nevoia să vorbești șoptit, ca într-un muzeu în aer liber. Astăzi parcă a ajuns în oraș circuit.

În fiecare an, de Rusalii, Dinkelsbühlul se transformă dintr-un burg liniștit într-un orașel al sașilor, luat cu asalt de fanfare și petreceri, de fum de mici, grătare și aromă dulce de Baumstriezel (Kürtoskalacs) cu nucă. Poate că sașii se întâlnesc la Dinkelsbühl pentru că aici se simt „ca acasă”. Un spectacol al disimulării. De fapt, cumva paradoxal,

populația.

Tradiția sărbătorilor sașilor transilvăneni a început la Dinkelsbühl încă din 1951, imediat după ce primii sași din Transilvania au ajuns în Germania în urma Războiului și deportărilor. De la 25 mai 1985, între oraș și *Asociația Sașilor Transilvăneni din Germania (Verband der Siebenbürger Sachsen)* există un strâns acord de parteneriat. Iar în 1997, orașul a fost distins de către statul german cu o plachetă de aur pentru strategiile de integrare a „repatriatilor”/Aussiedler – sașii transilvăneni.

Correspondentul din România al întâlnirii de aici ar fi întâlnirea sașilor care se organiza în fiecare toamnă la Biertan, iar mai recent este găzduită într-o locație diferită în fiecare an. După Sibiu, Bistrița, Sighișoara, anul acesta va fi rândul Sebeșului, orașul meu natal, să găzduiască cel mai important eveniment al comunității.

- Acasă e slab de tot, am fost și eu de vreo câteva ori. Păi cine mai poate acuma să mai meargă? Și chiar de ar putea, aci e mult mai bine, mai aproape, mai altcumva. Aștia bătrâni sunt prea bătrâni, ăia tineri n-au habar.

Cuvintele lui Geri au un corespondent clar în cifre: în anul 2012, la Dinkelsbühl s-a înregistrat o participare record în istoria acestei sărbători, cu 28.000 de sași din toate colțurile lumii. La întâlnirile din România, de-abia dacă numărul trece de 1.000 de participanți.

Dinkelsbühlul este unul dintre cele mai

„Lumina lui Hristos luminează tuturor!” (Liturghia Darurilor)

„Apare cu binecuvântarea IPS Părinte Mitropolit dr. Laurențiu Streza”

Întrebări frecvente: Ne este viața dirijată sau condusă?

Ce conduce viața ta?

„Am mai văzut că orice muncă și orice iscusință la lucru își are temeiul numai în pizma unuia asupra altuia” (Eclesiastul 4.4).

„Omul fără scop în viață este ca o barcă fără cârmă – un vagabond, un nimic, un neom.” (Albert Einstein)

Viața fiecăruia este condusă de ceva.

Majoritatea dictionarelor definesc verbul a conduce ca și „a ghida, a controla ori a direcționa”. Indiferent dacă conduci o mașină, bați un cui sau lovești o minge de golf, în acel moment tu conduci, ghidezi, controlezi sau direcționezi obiectul respectiv.

Ce forță conduce viața ta?

În acest moment poate ești direcționat de o problemă, strămtorare ori gândul morții. Poate ești controlat de o amintire dureroasă, de o frică, ori te urmărește un crez inconștient. Sunt mii de circumstanțe, valori, și emoții care conduc viața ta. Iată, în continuare, cinci din cele mai comune:

Mulți oameni sunt controlați de **vinovăție**. Ei trăiesc toată viața regretând și ascunzându-și rușinea lor. Memoria manipulează oamenii controlați de vinovăție. Ei permit trecutului să controleze viitorul. Adesea, inconștient, se autopedepsesc prin sabotarea propriilor lor succese. Când Cain a păcătuit, vinovăția lui l-a separat de prezența lui Dumnezeu, și Dumnezeu a zis: „Pribeag și fugar să fii pe pământ!” (Geneza 4.12). Această afirmație îi caracterizează pe mulți oameni astăzi, care pribegesc prin viață fără scop.

Noi suntem produsul trecutului nostru, dar noi nu trebuie să fim prizonierii lui. Scopul lui Dumnezeu nu este limitat la trecutul nostru. El a transformat un ucigaș numit Moise la nivel de conducător și un laș numit Ghedeon într-un erou curajos, și El poate face lucruri mărețe și cu restul vieții tale. Dumnezeu este specializat în a da oamenilor un nou început. Scriptura spune: „Ferice de cel cu fărădelegea iertată și de cel cu păcatul acoperit!” (Psalm 32.1).

Mulți sunt conduși de resentimente și mânie. Ei țin totul în ei și niciodată nu dau afară din ei. În loc să se elibereze de durere iertând, ei adună durere peste durere în mințile lor. Unele resentimente ce controlează oamenii duc la interiorizarea mâniei, altele explodează revărsându-și mânia spre alții. Amândouă răspunsuri sunt nesănătoase și lipsite de ajutor.

Resentimentele întotdeauna te lovesc pe tine mai rău decât pe persoana care te-a rănit. Când cel ce te-a lovit a uitat aceasta și-și continuă viața, tu continui să fierbi în durerea ta, perpetuând trecutul.

Ascultă: Toți cei care te-au lovit în trecut nu pot să te mai rănească numai dacă tu păstrezi durerea prin resentiment. Ce-a fost, a fost! Trecutul nu se mai poate schimba.

Tu te rănești singur cu propriile amărăciuni. Pentru binele tău, învață din aceasta, și lasă trecutul în trecut. Scriptura spune: „Nebunul piere ucis de mânia lui”; „Prostul moare ucis de aprinderea lui”. (Iov 5.2).

Mulți oameni sunt controlați de frică. Frica lor poate fi rezultatul unei experiențe traumatice, experiențe neașteptate, viață de familie dezordonată, ori o predispoziție genetică. Indiferent de cauză, oamenii controlați de frică adesea pierd mari oportunități pentru că lor le e frică să se aventureze. Se complac la locul lor, evitând riscurile și trăind la același standard al vieții.

Frica este o închisoare auto-impusă care te va ține departe de ceea ce Dumnezeu intenționează pentru tine. Tu trebuie să te miști împotriva ei folosind armele credinței și dragostei. Scriptura spune: în dragoste nu este frică; ci dragostea desăvârșită izgonește frica; pentru că frica are cu ea pedeapsa; și cine se teme, n-a ajuns desăvârșit în dragoste. (1 Ioan 4.18)

Mulți oameni sunt conduși de **materialism**. Dorința lor de câștig devine scopul vieții lor. Această dorință conduce la a avea mai mult și este bazată pe o concepție greșită care spune că a avea mai mult te va face mai fericit, mai important, mai la adăpost, dar toate aceste trei idei sunt neadevărate. Posesiunile aduc o fericire temporară. Pentru că lucrurile nu se schimbă, noi devenim plictisiți cu ele și le vrem înnoite, înmulțite și îmbunătățite.

Totodată e un mit să gândești că dacă ai mai mult vei fi mai important. Autoevaluarea nu e totuna cu evaluarea reală. Valoarea ta nu este determinată de lucrurile valoroase pe care le ai, și Dumnezeu spune că cele mai valoroase lucruri în viață sunt nimic!

Cel mai răspândit mit despre bani este că având mai mulți vei fi mai în siguranță. Nu-i așa! Bogăția se poate pierde dintr-o dată datorită unor factori care nu se pot controla. Siguranța adevărată poate fi găsită numai în ceea ce niciodată nu poate fi luat de la tine – relația ta personală cu Dumnezeu.

Mulți oameni sunt conduși de **alți oameni de care depind**. Ei permit ca viața lor să fie controlată de așteptările părinților, ori a soțului sau soției, ori a copiilor, ori a profesorilor, ori a prietenilor. Mulți adulți încearcă să câștige aprobarea părinților. Alții sunt conduși de presiunea celor din jur, întotdeauna fiind preocupați de ce vor zice unii și alții. De cele mai multe ori aceștia se duc după mulțime și se pierd în ea.

Eu nu cunosc toate căile succesului, dar o cheie a eșecului este să încerci să-i mulțumești pe toți. Fiind controlat de opiniile altora cu siguranță vei pierde scopul lui Dumnezeu cu viața ta. Domnul Iisus a spus: Nimeni nu poate sluji la doi stăpâni. (Matei 6.24)

Mai sunt și alte forțe care pot conduce viața ta și duc pe un drum fără întoarcere: potențial nefolosit, stres inutil, și o viață neîmplinită.

Aceste patruzeci de meditații îți vor arăta cum să trăiești o viață condusă de scopuri – o viață ghidată, controlată, și direcționată de scopurile lui Dumnezeu. Nimic nu-i mai important ca și cunoașterea scopurilor lui Dumnezeu cu viața ta. Și nimic nu poate compensa această cunoaștere – nici succesul, sănătatea, faima sau plăcerile.

Fără un scop, viața este o mișcare fără o însemnătate, o activitate fără o direcție și chiar fără o rațiune. Fără un scop viața este banală, meschină și inutilă.

Parohia Noiștat
Preot Ionuț Popescu

INTREBARI

NICUGANEA

Ce e cuvântul Tău?
E o pâine cât pământul
Din care mici fărâme de miez ne lași pe cale
Și nu vedem sârmanii pe când călcăm Cuvântul
Că îndurăm de foame călcând o pâine moale.

Și ce-i iubirea Ta?
O ploaie cât potopul...
Ai cărei picuri rezezi ne caută cu dor
Dar câți sub streșini strâmbe nu ne ferim de stropul
Răcoritor de suflet, ce cade iubitor...

Ce e puterea Ta?
E-o șoaptă cât un tunet
Reverberând credință, cunoaștere, speranță
Dar câți din noi percepem Cuvântul pentru suflet
Și câți vibrăm prin Tine în marea Rezonanță.

Sfântul Ioan Gură de Aur, „Viața ca o piesă de teatru”

La amiază, la teatru, cortina se dă în lături - și actorii, în ceață, își fac intrarea, având măști pe față. Ei recită o povestire veche, arătând prin vorbe, desfășurarea întâmplărilor. Unul se înfățișează ca filozof și nu-i filozof; altul rege, fără să fie, ci numai îmbrăcat ca un rege, căci așa cere piesa; altul face pe doctorul, fără să fi îngrijit nici măcar un lemn, ci numai îmbrăcat ca doctor; altul face pe sclavul, cu toate că-i slobod; celălalt pe profesorul, fără să aibă știință de profesor. Ei nu par ceea ce sunt, ci par ce nu sunt: doctor, filozof din pricina părului care-i împodobește masca, soldat, din pricina uniformeii, etc. Prin înfățișarea ei, masca ne dă o închipuire, dar nu face mincinoasă firea, ci numai îi ascunde adevărul. Atâta vreme cât privitorii stau și se uită, măștile nu se mișcă de

pe fețe; dar când s-a lăsat seara, când spectacolul s-a isprăvit și privitorii au plecat, măștile au fost aruncate. Cel care făcea pe regele la teatru, odată plecat, devine iarăși fierarul de toate zilele; cel care, pe scenă era slobod, afară de scenă, e rob iarăși...Așa-i și cu viața și cu moartea. Lumea e teatrul; stările omenești: bogăția, sărăcia, puterea, supunerea, și altele, sunt măștile actoricești. Când ziua aceasta se va risipi - și veni-va noaptea cea de veci, când reprezentația sfârșise-va și măștile fi-vor aruncate, atunci va fi cercetat fiecare pentru faptele lui, nu fiecare pentru bogăția lui, nu fiecare pentru rangul lui, nu fiecare pentru puterea lui, ci fiecare pentru faptele lui: judecător, rege, femeie sau bărbat.

Ce simbolizează semnul Crucii săvârșit de credincioși?

umeri; „Amin” - lăsând mâna jos. Mâna care coboară de la frunte semnifică pogorârea Domnului din cer pentru noi. Prin atingerea frunții, a pieptului și a umerilor mărturisim că ne încredințăm mintea, inima și puterea noastră Sfintei Crucii.

Pare de neînțeles de ce trebuie să ne încredințăm ființa unui obiect și nu unei persoane. Însă, dacă am fi cu luare aminte atât la rugăciunile cât și la cântările închinare Sfintei Crucii, am putea observa că Biserica i se adresează ca unei persoane. Face acest lucru din dorința de a ne descoperi că Sfânta Cruce este Hristos cel răstignit. Prin această adresare ni se descoperă că Sfânta Cruce nu trebuie tratată ca un simplu obiect.

Părintele Dumitru Stăniloae spune că este nenatural să vorbim de o Cruce despărțită de Hristos, sau de un Hristos despărțit de Cruce. Și spune în continuare că un creștin când vede Sfânta Cruce, el se gândește în mod firesc la Hristos Cel răstignit pe ea. Iar atunci când spunem „Crucii Tale ne închinăm, Hristoase”, grăim de fapt: „Crucii care și-a lăsat urma în Tine, Crucii care este în Tine și în care ești Tu mântuindu-ne prin ea!”

Așadar, atunci când creștinii își fac semnul crucii, îi cer lui Hristos să vină să se întipărească în ei cu puterea Crucii Lui cu care a învins moartea, ca și ei să primească putere să învingă toate faptele egoiste ce-i țin și-i afundă în moarte.

Adrian Cocosila

DUHOVNICUL - OMUL LUI DUMNEZEU

Trăim într-o lume a imaginii, în care totul este imagine. De aceea se spune că o imagine este mai reprezentativă decât o mie de cuvinte. De aceea poate ne este tot mai greu să ascultăm, să renunțăm la imagine pentru a ne folosi cu precădere auzul sau, mai bine spus, ascultarea activă. Mai jos însă nu este vorba nici pe departe de o astfel de ascultare, deși o implică și pe aceasta, ci este vorba de ascultarea în sensul supunerii voii tale unui altul care, călăuzit de Duhul Sfânt, poate deveni el însuși puntea ta către cer. Și acesta este părintele la care te spovedești, părintele duhovnic. În plan duhovnicesc Ortodoxia este prin excelență religia ascultării, iar acest lucru se uită din ce în ce mai mult. Fiul lui Dumnezeu a făcut ascultare de Tatăl Său până la moarte și încă moarte pe Cruce. El este primul care a deschis calea ascultării, ștergând astfel greșala lui Adam, care fusese oarecând neascultător. Fiul lui Dumnezeu ne-a deschis drumul ascultării și de atunci lucrurile ar trebui să se facă cu binecuvântarea duhovnicului. Dar câți dintre noi cerem binecuvântarea duhovnicului, mai ales pentru lucrurile mai însemnate, nu mai vorbesc de binecuvântarea părinților, care este aproape la fel de importantă? În lumea secularizată de astăzi smerenia de a fi sub ascultare devine o raritate, deși Gheron Iosif Isihastul¹ care a trăit în urmă cu mai puțin de șapte decenii față de noi, ar fi avut o altă părere. Probabil tocmai de aceea, pentru că nu facem ascultare, suntem în cea mai mare parte a vieții în rătăcire, chiar dacă ne numim cu oarecare mândrie „ortodocși practicanți”. Pentru a reuși să evadăm de sub aura binecuvântată a preotului duhovnic, găsim tot felul de subterfugii: că preotul e prea tânăr sau poate prea îndoctrinat, că nu are „școala vieții”, că nu a trecut prin greutăți asemănătoare cu ale noastre, și că, în definitiv, nu are cum să ne înțeleagă. Dar dacă l-am povesti în rugăciunile noastre lui Dumnezeu despre toate aceste temeri și L-am ruga pe El, care ne știe și pe noi și pe duhovnic, oare nu ar fi Taina Spovedaniei mai luminoasă, mai plină de pocăință, cu mai multă dragoste și empatie între duhovnic și ucenic? Vă invit să faceți acest „experiment duhovnicesc” de a vă ruga mai mult pentru duhovnic și de a-l asculta mai cu atenție, de a-l judeca mai puțin și de a-l pomeni mai des la rugăciunile de seară. Până la urmă, probabil că el-duhovnicul ne ține mai mult în brațe cu rugăciunile sale decât ne-a ținut mama noastră: ea ne-a născut într-o lume unde bucuria și necazul sunt disproporționate, pe când el, duhovnicul, ne naște pentru Împărăția veșnică unde singura care domnește este dragostea și bucuria în Duhul Sfânt. Cu siguranță că urechea lui a auzit cele mai intime gânduri ale noastre și în mâna lui au căzut cele mai fierbinți lacrimi de pocăință și/sau tristețe. Mâna aceea sfântă prin care ni s-a dat Sfântul Botez, iertarea păcatelor și Sfânta Cuminecătură, mâna aceea pe care o săruți cu multă evlavie știind că ea a închis ochii celor dragi, dar le-a deschis raiul! Poate nu are nu știu câte facultăți, dar e acolo când te doare sufletul, poate nu are școala vieții, dar are școala rugăciunii, poate nu știe să folosească la fel de bine ca tine tableta, dar are o inimă largă în care și tu ai un loc, poate că nu mai este în pas cu moda, poate că nici nu mai vrea să fie, poate este un inadaptat într-o societate care îl tolerează doar, dar el-duhovnicul este acolo în Biserică, așteptându-te să te scârbești de păcat și să alegi calea pe care deja merge, calea spre Cer. Dacă există un astfel de om, se pune întrebarea: de ce să nu te lași pe mâna lui, de ce să nu crezi cu desăvârșire că prin el îți vorbește Dumnezeu, că prin el te mângăie Cel Preaînalt, că prin inima lui Dumnezeu revarsă dragostea Sa spre tine? În cele de mai jos vă invit să redescoperiți dragostea și ascultarea de duhovnic, așa cum o vedea Gheron Iosif Isihastul, într-una dintre scrisorile adresate unui fiu duhovnicesc:

„Bucură-te în Domnul, fiu al Tatălui ceresc. Îmi scrii, fiul meu, despre gândurile pe care le ai împotriva duhovnicului tău. Să te temi mult de aceste gânduri. Să le ocolești ca pe un șarpe otrăvitor intrucât au putere înfricoșătoare, mai ales în timpurile noastre. Acesta este meșteșugul celui rău. Aduce gânduri împotriva duhovnicului ca să te îndepărteze de harul care te umbrește, să te facă vinovat și după aceea să te lovească fără milă. Ține cuvântul meu și nu lăsa niciodată vreun gând împotriva părintelui tău duhovnicesc să se cuibărească în inima ta. Să-l alungi de îndată, ca pe un șarpe rău otrăvitor. Atâta grijă să ai, și în cele mari și în cele mici, încât fără binecuvântarea părintelui tău nimic să nu faci. Nici să te rogi, nici să faci milostenie, nici un alt lucru bun. Citește în Sfânta Scriptură despre Saul pe care l-a ales Dumnezeu din tot neamul lui Israel și l-a uns rege: pentru că nu a făcut ascultare desăvârșită față de Samuel și a ținut cele bune pentru jertfă, la pedepsit Dumnezeu, spunând

profetului: „Mai mare este ascultarea decât jertfa curată”. Cu adevărat mare este taina ascultării. Dacă dulcele nostru Iisus a deschis primul drumul acesta (ascultând de Tatăl până la moarte, și încă moarte pe Cruce) și S-a făcut model pentru noi, cu atât mai mult suntem noi dator să pășim pe urmele Lui. Și eu, fiul meu, dacă aș fi între voi aș împlini ascultarea în adevăr, care este atât de dorită de mine. Mărturisesc cu multă sinceritate și cu toată puterea, în deplina cunoștință, că altă cale de mântuire care să te țină departe de orice rătăcire și lucrare a vrăjmașului nu există. Și dacă cineva dorește cu adevărat să se mântuiască și să-L găsească repede pe Hristos, este dator să facă ascultare. Și cu atâta dragoste să privească pe duhovnicul său, ca și când L-ar vedea pe Hristos. Dacă pentru a se milostivi Dumnezeu spre tine ai pe duhovnicul tău care mijlocește pentru tine, ce se va întâmpla supărându-l pe el? Cine va mai milostivi pe Domnul pentru tine? Luptă-te după putere să ușurezi sarcina duhovnicului, ca să ai ușurare și răbdare în necazurile tale. Am cunoscut din propria-mi experiență câtă răspundere și câtă greutate își asuma duhovnicul și câte suferă până aduce un suflet de la nevrednicie la vrednicie și îl conduce spre Rai, mai ales când se întâmplă să aibă firea tare. Pentru fiecare suflet pe care îl ia în primire, duhovnicul se înfășoară cu lanț greu împrejurul gâtului său și are nevoie de multă rugăciune pentru a-și ușura greutatea. Are nevoie de multă dragoste nefățarnică, nu de neascultare și de împotrivire în cuvânt. Are nevoie ca din buzele ucenicilor săi să se reverse evlavie și har, nu amărăciune, fiere, ambiții și dezbinări. Deoarece orice cuvânt greu pe care îl veți rosti în vreme de ispită către acesta, pentru că provine de la șarpele diavolului, stropește cu otravă sufletul lui, care se ofilește ca o floare atinsă de piatră. Și nu mai are putere să se roage de-ajuns nici pentru sine până nu trece durerea. Iar dacă ucenicii îl ascultă în toate, duhovnicul merge pe calea cea dreaptă și se ridică la înălțimi, se roagă cu multă căldură, este luminat cu prisosință, vorbește cu multă înțelepciune, sfătuiește cum se cuvine, primește adaos de har și devine pentru fiecare ucenic izvor nesfârșit de har, pe care îl primește de la Domnul. Deci, fiul meu, atunci când dorești ca să înaintezi repede și fără multă osteneală, învață să renunți la orice părere a ta, pentru ca aceasta să nu-ți devină voie proprie. Urechea ta să fie totdeauna îndreptată spre gura duhovnicului și orice țiar spune să primești ca și când ai primi din gura lui Dumnezeu, să împlinești fără nici cea mai mică ezitare. Astfel vei avea mereu pace. Adu-ți aminte totdeauna că ascultarea sau neascultarea ta nu se oprește la duhovnic, ci prin acesta ajunge la Dumnezeu. Nu ascunde niciodată vreun gând de duhovnicul tău și nu prefacă cuvintele tale când te spovedești în fața Domnului la preot. Spune imediat gândurile tale și inima ta se va liniști de îndată. Ia pe grumazul tău jugul ascultării și lipește-te de suflarea duhovnicului tău. Numai ce iese cuvântul din buzele lui, tu să-l prinzi fără întârziere, să faci aripi, să zbori pentru a-l îndeplini, fără să te întrebi dacă este bun sau rău. Împlinește fără discernământ și orbește tot ceea ce îți poruncește acela care are răspunderea pentru tine pentru a nu fi tu răspunzător pentru faptele tale. Cel care poruncește va da socoteala în fața lui Dumnezeu, dacă a făcut bine sau rău, iar tu vei da socoteala dacă ai ascultat sau nu ai ascultat. Nu înseamnă ascultare să împlinești o poruncă sau alta, dar în sinea ta să te împotrivești. Ascultare înseamnă a-ți supune mintea, pentru a fi scutit de răutatea din tine. Ascultare înseamnă să devii rob, pentru a deveni liber. Cumpără-ți cu preț mic libertatea, pentru a fi fără vinovație și bucuros. Trebuie să știi bine că cine nu se supune unuia singur este nevoit a se supune celor mulți și până la urmă rămâne în neascultare”.

Așadar să ascultăm de duhovnic, ca să fim ascultați de Dumnezeu!

Pr. Toma Sebastian din Movile

¹Gheron Iosif Isihastul (1898-1959), cunoscut și ca Iosif al Peșterii, este unul dintre cei mai reprezentativi părinți duhovnicesci ai secolului trecut, nevoindu-se la Sfântul Munte Athos. A trecut la Domnul în 15 august 1959, după o perioadă de dureri fizice grave, lăsând în urmă ucenici cu viață sfântă, dar și pilda vieții sale. Moaștele lui răspândesc un miros foarte frumos.

O parte din ele sunt păstrate în mănăstirea Sfântul Antonie din Arizona, în timp ce cea mai mare parte a acestora se găsește în Mănăstirea Vatoped. La noi în țară o mică parte se găsește la Catedrala Ortodoxă Sf. Mare Mucenic Gheorghe și Sf. Ierarh Nicolae din municipiul Sfântu Gheorghe, județul Covasna. Prin decizia Patriarhiei de Constantinopol, Gheron Iosif ar putea fi canonizat în cursul anilor următori. Mai jos redăm o scrisoare adresată de Părintele Iosif Isihastul unui ucenic, în care evidențiază importanța ascultării față de duhovnic.

Sfântul Ioan Gură de aur – dascăl și păstor de suflete

Luminătorul lumii și dascălul a toată lumea, stâlpul și întărirea Bisericii, propovăduitorul pocăinței, înțelept păstor de suflete, Sfântul Ierarh Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului, a fascinat cu predica sa bogată și captivantă nu numai pe contemporani, ci toate generațiile de la el până la noi. Dascăl al dreptei credințe, al pocăinței și al rugăciunii, al milosteniei, al sfințeniei și al vieții veșnice, preotul antiohian și arhiepiscopul constantinopolitan a rămas, peste veacuri, cel mai mare predicator al creștinătății și un neîntrecut tâlcuitor al Sfinței Scripturi în lucrarea pastorală. A combătut multe păcate și multe patimi, pentru a ridica și vindeca pe mulți păcătoși și pătimiși. Combate egoismul și lăcomia, pentru a lăuda apoi iubirea și dărnicia. Combate decăderea umană, pentru a apăra și prețui demnitatea umană. A prețuit virtuțile vieții monahilor din mănăstire și, în același timp, a lăudat virtuțile vieții creștine din familie. A arătat cu pasiune și înțelepciune că rostul vieții pământești și vremelnice este pregătire pentru viața cerească și veșnică.

S-a născut la Antiohia, cândva între 344 și 354, mai probabil la 354. Tatăl Secundus, mare dregător militar a murit curând după nașterea copilului. Mama Antusa, dintr-o bogată familie creștină, rămasă văduvă la 20 ani, s-a dedicat cu răvnă și perseverență educației fiului ei, renunțând la recăsătorire. A primit o instrucție aleasă și la școlile vestite ale timpului, având între dascăli pe retorul Libanius și pe filozoful Andragatius. A fost botezat la anul 372, de Meletie, episcop de Antiohia. În 374, după moartea mamei Antusa, s-a retras în munții Antiohiei, unde a dus patru ani o viață severă sub conducerea unui ascet, iar după aceea doi ani a stat retras într-o peșteră unde și-a compromis sănătatea. În 381, episcopul Meletie l-a hirotonit diacon. Timp de 10 ani, înaintea diaconatului, el a fost preocupat de problema monahismului și a fecioriei, cărora le-a consacrat tratate mici. În cei șase ani de diaconat, au început să-l preocupe probleme de ordin pastoral și apologetic, deși nu primise încă Taina Preoției. Sfântul Ioan a fost hirotonit preot de episcopul Flavian în 386. La moartea patriarhului Nectarie al Constantinopolului, în 397, Sfântul Ioan a fost numit patriarh al Constantinopolului. Ca patriarh a continuat să-și scrie predicile și Comentariile la Scrisorile pauline (Coloseni, Tesaloniceni, Evrei), scrie Comentariul asupra Psalmilor, apoi la Faptele Apostolilor. Face misiune externă formând și trimițând misionari până la goții de la Marea Neagră și Dunăre.

S-a aruncat totodată în vârtoarea vieții sociale, pe care a încercat să o purifice, reformându-i moravurile și orientându-l spre limanul dător de viață al Evangheliei. El a biciuit viciile, îngâmfarea, simonia, necinstea, prostia, lăcomia, luxul și toate ticăloșiile societății din vremea sa, începând de la cel mai de jos, până la palatul împăratului. De aceea, el se poate numi unul dintre cei mai de seamă reformatori sociali creștini ai vremii sale.

A fost nu numai un critic nemilos al căderilor contemporanilor săi, ci și un organizator neîntrecut al asistenței sociale, după modelul celei de la Cezarea Capadociei de aceea, el a fost supranumit „ambasadorul săracilor”. Legăturile pe care le-a avut cu curtea imperială au fost reci. Răvna sa de reformator implacabil, tonul tăios și neiertător al predicilor sale, care criticau aspru toate păcatele și pogorământele,

dragostea sa pentru săraci, pentru adevăr și pentru dreptate, i-au făcut mulți dușmani. Aceștia începuseră să murmure. Venirea fraților Lungi la Constantinopol, izgoniți de Teofil din Egipt ca origeniști, avea să provoace actul final al vieții patriarhului atât de frământat. Sf. Ioan i-a primit pe frații Lungi, i-a găzduit, dar nu a intrat în relații prea apropiate cu ei și a refuzat să primească o plângere împotriva lui Teofil. Aceștia s-au adresat împăratului, care a dispus convocarea lui Teofil în fața episcopului Capitalei. Teofil a luat măsură, trimițând înainte pe Sf. Epifaniu, spre a-l descalifica pe Sf. Ioan ca origeniști, dar bătrânul episcop de Salamina și-a dat seama, până la urmă, de cursa în care a fost atras și a plecat grăbit în țara lui. Teofil însă, a venit cu cei 26 episcopi ai săi, a raliat 10 episcopi nemulțumiți de Ioan, 3 văduve care se socoteau insultate de patriarh și pe împărăteasa Eudoxia. Sinodul, prezidat de Teofil, l-a convocat pe Ioan să se prezinte la Stejar, aproape de Calcedon, spre a se disculpa de calomniile și de lucruri ridicole. Ioan nu s-a prezentat și de aceea a fost destituit. Este însă rechemat din cauza răscolului poporului care-și revendica păstorul și din cauza unui cutremur de pământ. Patriarhul a fost primit în triumf, dar împăcarea n-a durat decât două luni. Spre sfârșitul anului 403, Sf. Ioan critica aspru neorânduilele care s-au produs cu ocazia inaugurării unei statuii a Eudoxiei aproape de Biserică unde slujea el. În Postul Paștelui din 404, Eudoxia, după sfatul lui Teofil, a convocat un sinod în care Sf. Ioan a fost demis a doua oară pe motivul că nu a fost reintegrat de un sinod după prima demitere. Sf. Ioan a fost arestat în palat aproape de Paște și exilat după Rusalii, la 20 iunie 404. După o oprire scurtă la Niceea, Sf. Ioan a ajuns, după 77 de zile, la Cucuz, în Armenia Mică. Din cauza legăturilor sale frecvente cu prietenii de la Constantinopol și Antiohia, autoritățile au primit ordin să-l deporteze la Pityus, un mic oraș pe malul de est al Mării Negre. El a murit pe drum spre această localitate, la Comana, în Pont, în ziua de 14 septembrie 407 având ca ultime cuvinte pe buze: „Slavă lui Dumnezeu pentru toate”. Osemintele sale au fost aduse la biserica Sf. Apostoli din Constantinopol în anul 438 de către împăratul Teodosie II.

Sfântul Ioan Gută de Aur a lăsat o operă literară considerabilă peste veacuri. Ea s-a păstrat în cea mai mare parte și datorită însemnătății, a fost tradusă, nu mult după moartea lui, în mai multe limbi. Opera Sfântului Ioan Gură de Aur nu este numai o comoară de exegeză teologică, istorică și morală, ci și o neasemuită desfătare literară pentru iubitorii de literatură frumoasă. Biserica Ortodoxă prăznuiește pe Sf. Ioan Gură de Aur la 13 noiembrie singur, iar la 30 ianuarie împreună cu Sfântul Vasile cel Mare și Sfântul Grigorie de Nazianz. Sfântul Ioan Gură de Aur a fost unul din fericii care au știut să urmeze harul și să atingă această glorie, el fiind supranumit și „atletul lui Hristos”. Datorită faptului că Sfântul Ioan Gură de Aur, prin viața și activitatea sa, s-a dovedit a fi un apărător al dreptei credințe, un învățător al pocăinței, un luminător al familiei creștine și al vieții monahale și un promotor al filantropiei creștine, Sfântul Sinod a luat decizia să declare anul 2015 ca „Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii”.

Pr. Marius Daniel Rebegea (Ruja)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ortodoxia pe Valea Hârtibaciului

Str. Mihai Viteazu, nr. 20, Agnita, 555100, telefon 0269 510325

Președinte: Pr. Protopop Mihai Naicu

Redactor: Pr. Protopop Ioan Jurca

Secretar: Pr. Axente-Cosmin Coșorean (Coveș)

Colectivul de redacție: Pr. Marius-Ciprian Bogdan (Vecerd), Pr. Aurel Dolea (Stejerișu), Pr. Ion Popescu (Noiștat), Pr. Sebastian Toma (Movile), Pr. Ioan-Dumitru Tătoiu (Fofledea)

Tiparul: Tipo Trib Sibiu, Editura Etape Sibiu

Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră la adresa redacției sau pe e-mail la următoarele adrese: ortodoxiapevaleahartibaciului@yahoo.com și ortodoxiapehartibaci@yahoo.com

Folclor

Cules de Mircea Drăgan Noiștețeanu

De urât să nu hii popă,
Că mânci tot carne de cloacă.
Și prescuri de la nebuni,
Și colaci de la săraci.
Vai, săracu' cantăru',
Când aude clopotu',
Țăpă coasa-n buruieni
Și se duce la pomeni.
Pentru-oțăr' de parastas,
El cântă pân' la amiază.

Vai de mine, ce-i aceea,
Că ș-o chert mândruța cheia;
Ș-o rămas lada-ncuiată,
Ș-o mers la joc negătată!

Știi tu, bade, ce ț-am spus
La cules de cucuruz?

Unde-or hi oameni mai mulți,
La mine să nu te uiți.
Unde-or hi mai puțânei,
Ochii tăi să hie-ai mei.
Io la tine, tu la mine,
Să nu ne priceapă nime'.

Zis-o badiu dumnealui
Ca să hie-al dracului

Destin

Francisc Lorinczi

M-am așezat în fața ta
ca un Hristos crucificat
în fața eternității.

Voiam să privesc prin tine,
spre abisurile nesfârșite ale mării,
dar n-am putut.

Și n-am putut pentru că ochii tăi,
visătorii,
mă amăgeau cu clipiri de iubire!

Afară era tare frumos.
Nu avea cine să simtă
foiala veselă a frunzelor verzi,
taina câmpurilor cu iarbă înaltă
și soarele încins,
pentru că eu te iubeam!

Au trecut anii...
Te văd mai tristă și cu ochii plânși.
Am vrut să-ți dau...
dar n-ai vrut să primești.
Acum florile-amintirii se aștern
peste mormintele iubirii noastre,
pe veci.

Noaptea s-a lăsat peste noi
și așteptăm dormind,
îmbrățișarea valurilor reci
ale dimineții sfârșitului.

Plâns

Ioan Gligor Stopiță

Plânge satu-n mine ghemuit în sufler,
La vămi străine visul mi-e beteag,
Durerea-mi ne-ntreruptă din amăgitu-mi
umblem
Prin lumi de domni mă face-un trist pribeag

Plânge țara-n mine ghemuită-n sânge,
Văpaie ne-ntreruptă mi-e setea de dreptate,
Visele-mi sunt țândări, neantul mă linge,
Degeaba sap fântâni adânci cu maluri sparte

Plânge-un neam în mine, mă face să zbier
Când la poarta-nchisă a speranței cad,
Deschid cu gândul teafăr o fereastră-n cer
Să pot închide, poate, ușa unui iad...

Până ce gând de pâine iar o să ridice,
Din glia țării, scânteia de jertfă și luptă
Și-o respirare adâncă și galbenă de spice,
Durere mea va fi văpaie ne-ntreruptă!...

De i-oi trebui io lui.
Io i-am spus c-al lui să hie,
Că nici mie nu-mi trebuie.

Am iubit pe badea-un an
Și n-am știut că-i țagan.
Dar acum, de-o săptămână,
Mi-o spus o dragă vecină
Că-i țagan, și io rumână.

Ieși, bade, din sus de sat
Și te uită ce-ai lăsat:
C-ai lăsat gura ca mura
Ș-ai luat pe-nchedecătura.
Ș-ai lăsat gura ca fraga
Și ți-ai luat pe tăpălaga.
Când îi tină, lunecă,
Când is brunji, să-nchedecă.
Când îi cărarea bătută,
Ea să pune și să culcă.

GREIERELE ȘI
FURNICA

Angelica Banu

De cu zori și până seara
Greierele cu chitara
A cântat și a dansat
De nimic nu i-a păsat.

Însă seara-ncet se lasă,
El se-ntoarce trist acasă.
Fiindcă azi, ca ieri, se știe,
N-are bob în farfurie.

- Fiindcă toată ziulica
Iată, n-am făcut nimica,
Te rog, fără supărare,
Dă-mi fărâma de mâncare!

Vecina lui, grijulie,
Îi allează-n farfurie.
Îl privește blând furnica
Dar îi-l ceartă mititica:

Ia auzi încoace dragă,
Tu iei lucrurile-n lagă?
Ai mâncat, te-ai săturat?
Dar... Ai vase de spălat!
Din volumul "Poezii pentru copii"

Viața în intersecție

Dan Herciu

m-am mutat într-o intersecție
și trebuie să fiu foarte atent
pentru că
încovoiate de oameni
trec gânduri din toate părțile
noaptea
e un pic mai frumos
o adunare impresionantă de vise
traversează încet intersecția
mergând
cu brațele întinse
spre lună
mai trebuie să învăț doar un singur lucru
vreau să știu cum se poate ajunge
la mine

EI S-AU NĂSCUT ÎN
OCTOMBRIE

Prundaru Silvia	01 oct	89 de ani	Vărd
Tatu Ana	01 oct	88 de ani	Cașoț
Cătană Eufimia	01 oct	86 de ani	Marpod
Boca Ilie	02 oct	87 de ani	Cașoț
Brezai Ioan	02 oct	83 de ani	Vecerd
Barb Eugen	03 oct	91 de ani	Merghindeal
Gal Sabin	03 oct	80 de ani	Brădeni
Munteana Maria	05 oct	86 de ani	Cașoț
Florea Eugenia	05 oct	82 de ani	Stejărișu
Drotleff Iohann	06 oct	82 de ani	Alțina
Micloș Rozalia	08 oct	92 de ani	Ghijasa de Sus
Pădure Elena	08 oct	80 de ani	Iacobeni
Borfină Man	09 oct	94 de ani	Bîrghiș
Geană Zosim	09 oct	82 de ani	Retiș
Boborodea Elisabeta	09 oct	82 de ani	Nucet
Morariu Maria	11 oct	91 de ani	Nocrich
Toth Irina	12 oct	93 de ani	Bîrghiș
Toma Sora	12 oct	86 de ani	Mihăileni
Moldovan Elena	12 oct	81 de ani	Țeline
Foloba Victoria	12 oct	81 de ani	Vărd
Onea Emil	13 oct	86 de ani	Retiș
Prișcă Paraschiva	14 oct	90 de ani	Bîrghiș
Hordobeț Ironim	14 oct	87 de ani	Ilimbav
Pascu Leonora	15 oct	83 de ani	Cașoț
Hordobeț Livia	16 oct	90 de ani	Ilimbav
Țărean Iosif	16 oct	80 de ani	Hosman
Mureșan Elena	17 oct	90 de ani	Bîrghiș
Tudor Filofteia	17 oct	80 de ani	Movile
Popa Elena	18 oct	93 de ani	Zlagna
Alamă Eleonora	18 oct	86 de ani	Marpod
Minciună Virgil	19 oct	92 de ani	Bruiu
Tobiaș Eugenia	19 oct	82 de ani	Alțina
Scutea Ioan	20 oct	85 de ani	Chirpăr
Jiman Nistor Ioan	21 oct	93 de ani	Nocrich
Văju Ana	21 oct	83 de ani	Săsăuș
Irod Maria	21 oct	82 de ani	Ghijasa de Sus
Bârsan Ilie	21 oct	82 de ani	Marpod
Duca Iosif	22 oct	92 de ani	Pelișor
Irod Anica	23 oct	90 de ani	Ghijasa de Sus
Bârbat Romul	23 oct	84 de ani	Ighîșu Vechi
Șpechea Victoria	23 oct	83 de ani	Șalcău
Florea Elvira	23 oct	83 de ani	Stejărișu
Vătcă Alexandru	23 oct	82 de ani	Noiștat
Opriș Maria	24 oct	89 de ani	Mihăileni
Stănilă Ioan	24 oct	85 de ani	Mihăileni
Draga Maria	24 oct	81 de ani	Moardăș
Moldovan Ioana	25 oct	81 de ani	Netuș
Băjan Ioan	25 oct	90 de ani	Marpod
Teașcu Leonora	27 oct	85 de ani	Nocrich
Itu Victoria	28 oct	95 de ani	Ghijasa de Sus
Bârsan Elena	28 oct	89 de ani	Alțina
Vulea Maria	29 oct	88 de ani	Merghindeal
Feșu Ioan	29 oct	80 de ani	Stejărișu
Găletușe Ilinca	30 oct	83 de ani	Cornățel
Matei Zmaranda	31 oct	82 de ani	Daia

*Noi le dorim sănătate, bătrânețe liniștită și bucurii din partea urmașilor
Celor ce nu mai sunt, le dorim odihnă veșnică de-a dreapta Tatălui.*

Prin țintirim –
în viitor, S.F.

Nicu Ganea

În țintirim, în loc de cruce e o hologramă
A celui răposat zâmbind ca viu la tinerețe,
La braț cu soacra lui, privindu-l ca o mamă
Mișcându-și capetele a binețe...

Și-așa prin gropătoare, mai departe
Sfidând din copârșeu cumplitele lor drame
Nici moartea nu va fi pe-atuncea moarte
Chiar florile și lumânările vor fi doar
holograme!

Când clopotul va deveni o piesă de muzeu
Mirat copilul se va cruci ca de-o vedenie:
- Ce rost să fi avut ciudatul expozeu,
Când cipul meu din cortex mă chiamă la
Vecernie?

Vor veni cu vremea și vremuri luminoase
Când popii-or face play-backul la Liturghie
Frumoasele de azi, ajunse babe ofticoase
Vor fi cădelnițate cu spraiul de tămâie.

Tatiana

În fața ta să stau ca un ochi curios
Cer auriu de început de lume
Să mă pătrundă focul tău arzând în
apa
soare matur de melancolie parfumat
Să simt consistența, textura, finețea
cuverturilor tale de piatra
plutind pe oglinzile mute ale apelor
blânde
Să nu ating nimic
să simt totul

Lumea s-o inventez pornind de la un
mugur de vorbă
de la un fir de lumină
Să clonez dimineți tinere
să le așez între rafturi de gând ca să
nu pierd
nici o fărâma de fericire

Să mă minunez
Să fiu fericită
Să fiu ...

Superșcoala din mijlocul unei comunități de romi

„Ne dorim să învețe copiii noștri. Eu am opt clase, e foarte important ca ei să facă mai mult“

Copiii din Brădeni, comună aflată aproape de granița dintre județele Sibiu și Brașov, au început anul școlar într-o școală nouă, ridicată cu fonduri de la Banca Mondială. Copiii trăiesc într-una din cele mai sărace comunități din județul Sibiu, dar spun că vor să învețe și să reușească în viață

E un soare ca de vară și de pe ulițele din Brădeni curg spre centrul comunei pâlcuri pâlcuri de copii, care cu părinți, care cu bunici, toți nerăbdători așa, ca-n cea mai frumoasă zi a fiecărui an școlar. Au în brațe buchete de flori culese din grădini sau de pe câmp, poartă cele mai bune haine din dulapul de acasă, fetele au agrafe colorate în păr. Sunt copii fericiți, chiar dacă Brădeniul e una din cele mai sărace comune ale Sibiului, și în scurt timp curtea școlii se transformă într-o mare de zâmbete.

Curtea școlii noi, ridicată după mai bine de un an de muncă, printr-un proiect cu fonduri de la Banca Mondială și de la Guvern. În total, s-au alocat aproximativ 15 milioane de lei, pentru lucrări plus mobilier, iar șantierul s-a deschis în iulie 2014 și s-a închis în urmă cu câteva zile.

Copiii de la Brădeni vin, în cea mai mare parte din familii de romi, marea majoritate fără alte surse stabile de venit exceptând ajutoarele sociale și alocațiile. Asta nu-i împiedică însă pe cei mai mulți dintre ei să-și vadă de școală, astfel că abandonul e în jur de doar 1 la sută, majoritatea celor care renunță „pierzându-se” la trecerea de la ciclul primar la gimnaziu. „Un indicator, ca să vă dați seama de starea materială a comunității, este faptul că aproximativ 95 la sută dintre copii primesc rechizite și burse sociale, asta spune mult despre starea materială a părinților cu care colaborăm. Avem și copii care abandonează, din păcate, copii care trebuie să meargă la muncă de la clasa a patra, a cincea”, spune Grigore Moga, directorul școlii de la Brădeni. Cu toate că mulți se zbat să supraviețuiască, părinții colaborează poate surprinzător de bine cu școala, spune directorul. „Cei mai mulți părinți sunt receptivi, deși sunt majoritatea de etnie romă, depinde cum abordăm problema

Dacă începem cu reproșuri e normal să nu facem treabă. Sunt de aproape 30 de ani aici și am avut ani frumoși de colaborare, cu acțiuni de voluntariat, am făcut multe lucrări împreună”, adaugă Grigore Moga.

Visează un viitor mai bun pentru copii Vetuța Ciurar are 21 de ani și deja 3 copii iar astăzi cel mai mare dintre ei, Danciu, începe clasa pregătitoare. L-a îmbrăcat frumos, și-a luat și ceilalți doi copii mai mici și a venit să asiste la deschiderea școlii. Vetuța e emoționată, Danciu la fel. În timp ce micuțul

nu se mai satură să admire clădirea nou-nouță, Vetuța, absolventă de patru clase, spune că își dorește pentru copiii ei o viață altfel decât a ei.

„De abia am așteptat să începă anul școlar, să dăm copiii la școală. Școala asta nouă e foarte frumoasă. La noi în familie nu lucrează nimeni, trăim din ajutor social și din alocațiile copiilor.

„Îmi doresc să facă școală copiii mei”, spune Vetuța. În haine tradiționale țigănești e îmbrăcată și Puia Căldărar. Ea a terminat două clase, însă copiii ei, toți cinci, merg la școală. Nicolae (11 ani), unul dintre copiii ei, are vise mari. Cel mai important, să învețe ca să poată să meargă la școala de șoferi. „Cel mai mult îmi plac matematica, româna și franceza și mă descurc binișor. Vreau să învăț și să dau la școala de șoferi”, spune Nicolae.

Ana Viorica Florea este, la 49 de ani, mamă „veterană” la deschideri de an școlar unde a însoțit, de-a lungul timpului, nu mai puțin de 13 copii. Acum, de o mână se agăță Dragoș,

elev la clasa pregătitoare, de cealaltă Antonia, care începe grădinița. „Școala nouă e foarte frumoasă, ceva deosebit, condiții bune, profesori buni, un director extraordinar. Noi suntem casnici, trăim din ajutor social și din alocații. Pentru copii imi doresc un viitor mai bun, pentru ei măcar, foarte mult ne dorim să facă școală, am 13 copii și toți au făcut”, spune femeia. Gabriel Alexandru (13 ani) începe clasa a opta. Emoționat, cu buchetul de flori pregătit pentru doamna dirigintă, Gabriel spune că nu va abandona cursurile după gimnaziu. „Am o soră, părinții nu lucrează, ne descurcăm cum putem, avem alocația, avem ceva bani de la Primărie, tata mai pleacă prin străinătate, în Norvegia, la muncă. Mai departe vreau să fac școală de meserii, de ospătar-bucătar”, spune Gabriel.

Deschiderea de an școlar de la Brădeni e simplă, discursurile sunt scurte, copiii nu cască și nu sunt plictisiți, zâmbesc și aplaudă. Nu butonează telefoane inteligente, nu fac selfie-uri, și râd la glumele făcute de inspectorul școlar general. „Vă doresc multă sănătate și încredere în școală, nu uitați că preotul și învățătorul au fost și trebuie să rămână lumina satului, ajutați-i, sprijiniți-i și copiii dumneavoastră vor avea un drum mai ușor în viață”, le transmite părinților Ștefan Firu, inspectorul școlar general de la Sibiu, după care taie panglica tricoloră iar pâlcurile de copii se mută în clasele noi, cu bănci și catedre frumoase. În prima bancă din sala clasei a șasea, Ana Maria Jiman (12 ani) deschide cu nerăbdare ghiozdanul. Știe că, doar învățând, își poate împlini visul. „Tatăl meu lucrează, ne descurcăm așa și așa. Eu vreau să merg mai departe la liceu și după aia la facultate, și să mă fac doctoriță”, spune, zâmbind.

Ramona Găină

ELEVII DIN BRĂDENI ÎN ȘCOALĂ NOUĂ

În Brădeni noul an școlar a început într-un edificiu în care totul este nou, începând cu vechea clădire complet refăcută până la noua aripă atașată, unde, pe lângă o sală de clasă, au fost construite un laborator multifuncțional de fizică, chimie și biologie, un cabinet de informatică și grupuri sanitare din care nu lipsește apa curentă. Școala mai are 6 săli de clasă și o sală de sport.

le-au avut pentru modernizarea școlii dar mai ales problemele legate de absentismul elevilor care, în anul precedent, a dus la un număr foarte mare de repetenți. O problemă actuală și dureroasă ce trebuie rezolvată urgent este lipsa profesorului de matematică.

Inspectorul General dr. Ștefan Firu, l-a felicitat pe directorul școlii și cadrele didactice, care activează în această școală, a vorbit despre

Proiectul pentru modernizarea școlii a început în 2007, elaborarea și aprobarea documentelor și a finanțării a durat până în 2014 când a fost deschis șantierul. Anul școlar 2014-2015 a fost desfășurat la școala din Retiș.

Lucrarea a fost finanțată de Banca Mondială, Guvernul României, Consiliul Județean Sibiu și Consiliul Local Brădeni.

Majoritatea elevilor sunt din localitatea Brădeni dar sunt și 45 de navetiști, 20 din Țeline și 25 din Retiș.

La inaugurarea noului edificiu, alături de cadrele didactice de elevi și părinți, au fost invitați și au participat, prof. dr. Ștefan Firu Inspector Școlar General, prof. Daniela Muntean inspector de zonă, preotul Florin Țânț, viceprimarul Emil Șchiopotă și consilieri locali.

După oficierea unei scurte slujbe de binecuvântare pentru cei care încep o nouă etapă de pregătire școlară preotul Florin Țânț le-a urat succes elevilor și dascălilor din această școală.

Directorul școlii, prof. Grigorie Moga a făcut o scurtă prezentare a problemelor pe care

lipsa profesorilor bine pregătiți dar le-a cerut elevilor să aibă încredere în școală și mai ales s-o frecventeze pentru a putea să-și găsească mai ușor un rost în viață.

Referindu-se la programul școlii care îi obligă pe copiii din Țeline și Retiș să se trezească prea devreme, inspectorul i-a recomandat directorului să revadă orarul, cursurile putând începe și la ora 9,00.

Viceprimarul Emil Șchiopotă le-a cerut beneficiarilor noii școli s-o păstreze frumoasă și curată cum este acum.

Consilierul local Aurel Dobre, fost primar, care a demarat proiectul pentru noua școală, l-a rugat pe Inspectorul Școlar să-i ajute cu intervenții la Consiliul Județean pentru alocarea de noi fonduri în vederea finalizării lucrărilor din curtea școlii și de infrastructură.

În aplauzele celor prezenți a fost tăiată panglica inaugurală și cei prezenți au fost poftiți să viziteze școala modernă unde elevii comunei Brădeni își vor desfășura activitatea în noul an școlar.

I. Bârsan

COLEGIUL DE REDACȚIE AGNITA

Colectiv de redacție: Ilarion Bârsan, Mircea Drăgan, Marius Halmaghi, Bogdan Albu, Cătălin Varga, Ioan Vulcan-Agnițeanul

Tipar: Tipo Trib Sibiu
EDITURA ETAPE SIBIU
ISSN 2066-8708

Str. P-ța Republicii nr. 19,
Tel.: 0736 621 035
www.gazetahartibaciului.ro
e-mail: barsan.avh@gmail.com
orele 8⁰⁰ - 15⁰⁰